

Ο σεισμός της Λέσβου (Βόρειο Αιγαίο, Mw 6.3, 12/06/2017): Προκαταρκτικά επιστημονικά αποτελέσματα-διαχείριση έκτακτης ανάγκης

Ε. Λέκκας¹, Ν. Βούλγαρης², Π. Καρύδης³, Ε. Σκούρτσος¹, Ε. Ανδρεαδάκης¹, Σ. Μαυρούλης¹, Β. Αντωνίου¹, Π. Παπαδημητρίου², Γ-Α. Τσελέντης², Β. Κουσκουνά², Γ. Κασσάρας², Γ. Καβύρης², Κ. Παύλου², Β. Σακκάς²

¹ Τομέας Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, Σχολή Θετικών Επιστημών, ΕΚΠΑ

² Τομέας Γεωφυσικής – Γεωθερμίας, Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, Σχολή Θετικών Επιστημών, ΕΚΠΑ, ³ Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Περίληψη

Στις 12.6.2017 (12:28 GMT) έλαβε χώρα σεισμός με μέγεθος Mw 6.3, εστιακό βάθος 13 km και επίκεντρο στο θαλάσσιο χώρο νότια της νοτιοανατολικής ακτής της Λέσβου και ΒΑ της Χίου. Όπως προκύπτει από το συνδυασμό όλων των διαθέσιμων στοιχείων, προκλήθηκε από ένα κανονικό ρήγμα με διεύθυνση ΒΔ-ΝΑ και κλίση προς ΝΔ, που οριοθετεί προς Β την υποθαλάσσια λεκάνη της Λέσβου. Από τη μελέτη της μετασεισμικής ακολουθίας, προέκυψε κατανομή των μετασεισμών σε διεύθυνση ΒΔ-ΝΑ, που συμφωνεί με τη διεύθυνση του σεισμογόνου ρήγματος. Ο σεισμός προκάλεσε 1 ανθρώπινη απώλεια από κατάρρευση κατοικίας και 15 τραυματίες από καταρρεύσεις και πτώσεις αντικειμένων. Βλάβες σημειώθηκαν σε πολλούς οικισμούς του νοτιοανατολικού τμήματος της νήσου, όπου το κτιριακό απόθεμα περιλαμβάνει κυρίως παλαιές κατασκευές με φέρουσα τοιχοποιία από λιθοδομή με μεγάλη τρωτότητα, σύγχρονες κατασκευές από οπλισμένο σκυρόδεμα με τοιχοποιίες πλήρωσης και μνημειακές κατασκευές. Από την άμεση καταγραφή των βλαβών με σύγχρονες και καινοτόμες μεθόδους κατά τις πρώτες ώρες μετά τον κύριο σεισμό στην πληγείσα περιοχή, διαπιστώθηκαν εκτεταμένες σοβαρές βλάβες στο δυτικό τμήμα του οικισμού Βρίσα, όπου το σύνολο σχεδόν των κατοικιών, που η κατασκευή τους τοποθετείται ως επί το πλείστον στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και στις αρχές του 20^{ου}, έχουν υποστεί μερική ή ολική κατάρρευση. Επιπλέον, στον οικισμό Πλωμάρι σημειώθηκαν περιορισμένες βλάβες κυρίως σε παλαιές κατοικίες. Σοβαρές βλάβες υπέστησαν και μεταβυζαντινά μνημεία σε πολλούς οικισμούς της πληγείσας περιοχής καθώς και ιστορικά κτίρια στη Μυτιλήνη, που βρίσκεται σε απόσταση 35 km ΒΑ του epicέντρου. Όσον αφορά τα συνοδά γεωδυναμικά φαινόμενα, σημειώθηκαν αστοχίες γεωλογικών σχηματισμών σε πρανή και ειδικότερα κατολισθήσεις και καταπτώσεις προκαλώντας βλάβες σε τμήματα του οδικού δικτύου και καταστροφές τοιχίων, εδαφικές ρωγμές κατά μήκος του οδικού δικτύου και tsunamis, που έγιναν αντιληπτά στο λιμένα Πλωμαρίου. Όσον αφορά τη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης, από την πρώτη στιγμή μετά την εκδήλωση του φαινομένου κινητοποιήθηκαν όλοι οι αρμόδιοι φορείς σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο προκειμένου να διαπιστωθεί η έκταση της πληγείσας περιοχής και η σοβαρότητα των βλαβών και να παρασχεθεί άμεση βοήθεια στους πληγέντες κατοίκους. Εντός 2 ωρών μετά την εκδήλωση του καταστροφικού σεισμού κινητοποιήθηκαν το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, η ΓΠΠ, ο ΟΑΣΠ, το Πυροσβεστικό Σώμα και η ΕΛΑΣ, ενώ κλιμάκιο της ΕΜΑΚ αναπτύχθηκε στην πληγείσα περιοχή διεξάγοντας αποτελεσματικά υπηρεσίες έρευνας-διάσωσης και απεγκλωβισμού θυμάτων. Πραγματοποιήθηκε συντονισμός των δράσεων αυτών, άμεση παροχή οδηγίων προστασίας στους κατοίκους κατά τη μετασεισμική περίοδο και σύγκλιση του ΣΤΟ Πολιτικής Προστασίας. Άμεσες κρίσιμες αποφάσεις ελήφθησαν κατά την πραγματοποίηση του ΣΤΟ για την προστασία των πολιτών, την άρση επικινδυνοτήτων και το συντονισμό όλων των σχετικών δράσεων για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης.

Λέξεις κλειδιά: Λέσβος, σεισμός, κτιριακές βλάβες, συνοδά γεωδυναμικά φαινόμενα, διαχείριση έκτακτης ανάγκης